

ПРОЦЕС ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА РОЗВИТОК ДЕРЖАВНО-ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

Європейський Союз відіграє важливу роль у системі сучасних міжнародно-правових відносин. Його особливість полягає у тому, що держави-члени, які входять до складу, та їх народ віднайшли ефективні методи поєднання державних та міждержавних інтересів у всіх сферах суспільного життя на геополітичному просторі, а також дієві засоби вирішення питань та суперечок, що виникають на регіональному та глобальному рівнях.

Уряд України, схваливши ідею інтеграції в європейський економічний, культурний та політичний простір шляхом демократичного та прозорого суспільства, не може не виявляти інтересу до теорії та практики європейської інтеграції, яка стала вагомим інструментом на шляху до виключення таких явищ, як бідність, тоталітарний режим, війна та міжнаціональні конфлікти [1, с. 760].

Європейська інтеграція є предметом досліджень багатьох зарубіжних та вітчизняних правознавців, адже універсальний характер цінностей Європейського Союзу та його досягнення у всіх сферах суспільного життя за допомогою обраного курсу не може не викликати жвавого інтересу до вивчення з боку як інших держав, так і науковців.

Європейський Союз пройшовши усі етапи інтеграції, створивши міцний валютний, економічний союз, перейшов до найвищої стадії – політичної інтеграції, що до цього часу розглядалось лише у теорії. Важливим напрямом діяльності ЄС є Спільна зовнішня політика безпеки, яка була запроваджена Маастрахтським договором, у рамках якої проводиться спільна політика безпеки та оборони [2, с. 460]. ЄС має на меті встановлення міцних внутрішніх зв'язків й забезпечення усіх необхідних умов, задля ефективної співпраці та результативної взаємодії.

Беручи до уваги процес реалізації ідеї європейської інтеграції в Україні, варто відзначити основні аспекти її становлення у державі. По-перше, метою європейської інтеграції України є не просто набуття членства у Союзі, а досягнення українським суспільством в цілому рівня найкращих сучасних стандартів.

По-друге, зовнішньополітичний аспект реалізації європейської інтеграції в Україні полягає у забезпеченні на кожному етапі відповідної репутації України і формалізації її відносин з відповідними структурами, сюди варто віднести підписання угод, договорів, ратифікація міжнародних договорів тощо.

По-третє, матеріальна основа європейської стратегії є не просто формальне набуття Україною членства в ЄС, а й приведення українського суспільства та його життя в цілому до рівня найкращих сучасних стандартів [3, с. 67].

Згідно з чинними законодавчими актами, варто визначити три напрямки зовнішньополітичної діяльності України в контексті європейської інтеграції:

1) внутрішньополітична трансформація управлінської діяльності згідно з критеріями членства Європейського Союзу;

2) наближення до європейського простору безпеки, що змінюється в умовах посилення ролі ЄС в процесі інституціоналізації європейської оборонної ідентичності;

3) затвердження складових загальноєвропейської безпекової політики, яка орієнтована на формування наднаціональних важелів управління через розвиток інтеграційного процесу в межах ЄС.

Однією з найважливіших складових державного курсу до європейської інтеграції слід визначити політичну консолідацію, що спрямована на гарантування політичної стабільності як в Україні, так і на всьому Європейському континенті, забезпечення мирного розвитку та ефективного співробітництва всіх європейських націй, зміцнення демократичних засад в українському суспільстві.

Виступаючи ключовим елементом інтеграційного процесу, внутрішня політична консолідація лежить в основі вибору українського суспільства на користь інтеграції до Європейського Союзу. Вона базується на зміцненні засад демократії та ключового європейського принципу – верховенства права у державі.

Таким чином, ідея європейської інтеграції позитивно впливає на розвиток нашої держави, проте уряду необхідно виконати наступні завдання для більш ефективної її реалізації: визначити сутність, зміст та історичні аспекти формування української зовнішньої політики, дослідити спільну зовнішню політику ЄС; проаналізувати суть українсько-європейських протиріч та виявити основні перспективи конституювання європейського

демократичного проекту і чинники, що обмежують відносини «Україна – ЄС»; дати оцінку значення правових інститутів у вирішенні вагомих зовнішньополітичних завдань в умовах зростаючого впливу на міжнародні політичні процеси інтеграційного чинника;

Дати оцінку перспективам повної та часткової інтеграції України до ЄС та її внеску в європейську політику безпеки у контексті механізмів формування Спільної зовнішньої політики та політики безпеки Європейського Союзу.

Можна зробити висновок, що для здійснення ефективного євроінтеграційного курсу державної політики необхідно не лише погоджуватись з основними демократичними принципами та цінностями, а також, певною мірою, мати відчуття громадянської єдності, європейської ідентичності. А отже, політична інтеграція має слідувати за культурним та соціальним зближенням європейських народів.

Джерела:

1. Яковюк І. В. Правові основи європейської інтеграції: загальнотеоретичний аналіз : монографія. Х. : Право, 2013. 760 с.
2. Шишков Ю. В. Интеграционные процессы на пороге XXI века. Почему не интегрируются страны СНГ. М.: НП «III тысячелетие», 2001. 479 с.
3. Chernopyshchuk Y. Quasi-constituional essence of integration law in EU / Y. Chernopyshchuk. *Правові проблеми зміцнення української державності* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, Україна, 19–20 листопада 2010 р.). О. : ГО «Причорноморська фундація права», 2010. С. 66–68.

Науковий керівник – д.ю.н., професор Сурілова О. О.